

Wommelgemse Heemkundige Kring "De Kaeck" VZW

MEDEDELINGENBLAD

Ledenblad: Februari-Maart 2026: nummer 421

Tweemaandelijks tijdschrift, verschijnt op 1 februari, 1 april, 1 juni, 1 augustus, 1 oktober, 1 december

Oplage : 150 exemplaren.

ISSN=0777-804X

Verantwoordelijke uitgever: Eddy Smits - Schaarbosstraat 10 – 2160 Wommelgem – tel.: 03/354.40.72

e-mail: eduard.smits@skynet.be - "W.H.K. De Kaeck" : www.dekaeck.be - Bankrekening (IBAN) : BE12 9799 5205 4092

TE NOTEREN:

- * **17 februari - Vooravond Aswoensdag – Pruimen-vlaaitjes!**
- * **6 maart – Eerste vrijdagwandeling**
- * **3 april – Eerste vrijdagwandeling**
- april of mei : Wandeling langs monumentale huizen**
- * **26 april – Erfgoeddag met thema : "Ha-Ha Humor"**
- * **1 mei : Kom op tegen kanker**
Eerste vrijdagwandeling
- * **6 juni - Dagreis "Land van Herve"**

- * **MEER INFORMATIE AANGAANDE DEZE**
ACTIVITEITEN IN DIT NUMMER

SCHENKINGEN

* Linda Voet schonk ons een "messenslijper" uit de jaren 50.

* We ontvingen nog een volle doos met boekwerken van onze vroegere schatbewaarder August Tubex. Onze bibliotheekruimte wordt stilaan te klein en dat noodzaakt ons om een selectie te maken van die werken die we al dan niet bijhouden. Onze leden krijgen als eerste de kans om de werken, die we wegdoen, te verwerven.

* Van Eugene & Monique Vaneynde-Moenssens kregen we een kopie van de levensbeschrijving van Pater Gregorius – Missionaris. Pater Gregorius werd geboren op 22 november 1833 als Jan Fierens in Vremde. Jan werd al vroeg wees en zijn tantes, wonende in Wommelgem, ontfermden zich over hem. In Wommelgem kreeg hij de bijnaam "Jan Kloon". Zodra we van de paters Picpussen meer gegevens over de auteur van het werk, en de toelating krijgen, zullen we dit levensverhaal in een twee- of drietal afleveringen publiceren in "De Krijter"

* Wiske Theys bezorgde ons een insigne van de Katholieke Wacht te Wommelgem en een medaille van

de Bloemenweelde, de 10^e Vogel- en Bloemenshow van De Goudvink uit 1983.

FAMILIENIEUWS

* Onze dank voor de vele nieuwjaarswensen die we mochten ontvangen. Samen met u hopen we op een schitterend 2026

UW LIDGELD 2026 REEDS BETAALD? NEEN, DOE HET DAN NU !! 15 Euro overschrijven op onze bankrekening met vermelding "lidgeld 2026"

WAT VOORBIJ IS.....

Verloren Maandag -12-01-2026

34 leden waren ingeschreven om samen "Verloren maandag" te vieren en een worstenbrood of appelbol te verorberen. We hadden alles besteld bij Bakkerij d'Hollander en afgesproken dat we alles stipt om 18 uur zouden komen afhalen. Dat liep wel even mis zodat de broden iets later, en spijtig genoeg minder warm, toekwamen. Misschien daarom ook dat de worstenbroden en appelbollen, hoe zouden we het zeggen, minder krokant waren. Nu tot daartoe, voor de rest was het op ons zoldertje een gezellige bedoening en werd er, tussen de leden héél wat gepalaverd.

Algemene vergadering – 31-01-2026

Was het omdat de vergadering zo vroeg in het jaar viel? We weten het niet, maar we kregen vooraf reeds héél wat verontschuldigen binnen. Spijtig genoeg waren de meeste van deze leden vergeten om hun volmachtformulier in te vullen en door te sturen. De vergadering ging dan door met 38 vertegenwoordigde leden. Frustrerend en beschamend eigenlijk als je weet dat dit slecht 26% van het aantal stemgerechtigde leden vertegenwoordigd. Gelukkig zijn we, zoals vroeger, niet

meer verplicht een tweede vergadering bijeen te roepen.

De vergadering zelf verliep in de beste omstandigheden. De voorzitter-secretaris riep de leden op mee te werken aan een pad tot verjonging van de kring. Noodzakelijk als de kring in de toekomst wil overleven. Heel wat bijval kende Herman Meeus die met een prachtige fotoreeks de werking van de kring anno 2025 in beeld bracht.

Financieel kende onze kring een serieus verlies, meer dan 1000 Euro, maar dat nam niet weg dat de voorzitter zijn dankbaarheid betuigde aan Herman De Clerck voor het aanbrengen van enkele sponsors en aan de Vlaamse Vriendenkring die onze vereniging ondersteunde in de aankoop van nieuwe PC's.

Op voorstel van het bestuursorgaan besloot de Algemene vergadering tot een aanpassing van het lidgeld in 2027. Het lidgeld zal dan 20 Euro per persoon bedragen en erelid ben je vanaf 35 Euro. Wel is er een uitzondering voorzien voor leden die niet meer in staat zijn deel te nemen aan de activiteiten van de kring. Zij betalen 5 Euro.

Bestuurlijk namen we afscheid van Clement Huysmans, Brigitte Spelters en Nicole Heylen. Voor Nicole, die meer dan 20 jaar bestuurder was, had onze kring nog een kleine verrassing in petto. Vervolgens werd mevrouw Gemma Sysmans benoemd tot lid van het Bestuursorgaan.

Tot slot van de vergadering volgde nog een overzicht van het jaarprogramma en dankte onze voorzitter alle medewerkers.

En dan dan waren er heerlijke pannenkoeken met siroop of bruine suiker (met dank aan Louis, Etienne en Paula voor het bakken). Om duimen en vingers af te likken!

EERSTE VRIJDAG WANDELINGEN – maart en april 2026

Op vrijdag 6 maart 2026 wandelen we van Emblem naar Kessel Statie en terug naar Broechem.

We vertrekken met bus 42a van 09.04uur aan de halte Wommelgem Dorp (Welkomstraat Puntzak richting Lier) (wees iets vroeger aan de bushalte). We rijden tot halte Emblem Kortestraat. Daar komen we toe om 09.24 uur om vandaar de wandeling aan te vangen.

Deze wandeling brengt ons langs het Netekanaal, de steenbeemden en het soldatenbos naar Kessel Statie waar we in café Torenven onze boterhammen opeten. 's Namiddags gaat het via de boomgaarden terug naar Broechem. Daar nemen we bus 42a die ons terug naar

Wommelgem brengt.

De aprilwandeling vindt plaats op vrijdag 3 april 2026. We wandelen van Sint Antonius, door de bossen van Westmalle en Sint Job in 't Goor naar het centrum van Sint Job. 's Namiddags gaat het langs de Golf en 's Gravenwezel naar Schilde.

We vertrekken met bus 34 van 09.32uur aan de halte Wommelgem Dorp (Kaakstraat richting Wijnegem) (wees iets vroeger aan de bushalte). We rijden tot halte Wijnegem Dorp waar we om 09.42uur bus 40 (Oostmalle) nemen tot de halte Sint Antonius Vesaliusstraat. Daar komen we toe om 10.08 uur om vandaar de wandeling aan te vangen. Door de Westmalse bossen gaat het tot het centrum van Sint Job in 't Goor waar we in café 't Goorhof onze picknick gebruiken. Na de middag wandelen we verder langs 's Gravenwezel naar Schilde. Daar nemen we bus 40 tot Wijnegem en bus 34 naar Wommelgem.

Wandelaars die slechts de helft van de wandeling willen meestappen, kunnen 's middags in Sint Job bus 39 nemen tot Broechem Van den Nestlaan en aansluitend bus 42a tot Wommelgem.

Meebrengen:

regenkleedij, buskaart, stapschoenen, picknick, geld voor dranken

De afstand is ongeveer 15 km. Als alles naar wens verloopt komen we ten laatste rond 17 uur terug in Wommelgem toe.

Info : Herman MEEUS : tel 0484 49 48 96

Informatieflyers over deze wandelingen zijn te bekomen bij de sportdienst in het Brieleke.

ASWOENSDAG – Pruimenvlaaikens...

Aswoensdag en pruimenvlaaikens een traditie die we niet laten voorbijgaan. Onze leden kunnen op dinsdagavond 17 februari, vanaf 17u30 in ons documentatiecentrum komen smullen van een lekkere spie pruimentaart geserveerd met een heerlijk tasje koffie of thee. Kostprijs : 5 Euro.

En misschien is onze voorzitter nog eens goed "ter tale" en kan hij ons vergasten op enkele pittige anekdoten uit de Wommelgemse samenleving.

Natuurlijk moet je hiervoor inschrijven bij onze schatbewaarder door, voor 10 februari, 5 Euro te storten op onze bankrekening: BE12 9799 5205 4092. Uw inschrijving is definitief bij ontvangst van uw bijdrage (**te noteren: er is géén afhaalmogelijkheid voorzien**).

WANDELING LANGS MONUMENTALE HUIZEN

Deze wandeling is in volle voorbereiding en wordt geleid door Herman De Clerck. We bezoeken de Cogels-Osylei en omgeving. Wanneer de wandeling doorgaat is nog niet bekend maar dit zal half april of begin mei zijn. In de "Mededelingen" van april en/of via e-mail worden alle gegevens tijdig doorgestuurd.

ERFGOEDDAG -HA HA HUMOR

Het nieuwe thema van Erfgoeddag 2026, **HAHA Humor**, nodigt je uit om de vele gezichten van humor te ontdekken – van eeuwenoude satire tot hedendaagse memes. Humor is overall: humor verbindt en bevraagt, stelt gerust én op de proef. Humor laat ons samen lachen, maar ook stilstaan bij wat grappig is voor de één, en pijnlijk voor de ander. Humor is meer dan amusement: humor is een spiegel, een wapen, een uitlaatklep (Mededeling van Erfgoed Voorkempen). Onze kring heeft het voornemen hierop in te spelen en een kleine, humoristische tentoonstelling op te zetten in het doc. centrum. Meer hierover in de uitgave van april.

DAGREIS IN SAMENWERKING MET HET DAVIDSFONDS.

Reeds te noteren in uw agenda!

De daguitstap brengt ons op zaterdag 6 juni naar het Land van Herve met een bezoek aan de abdij en de

brouwerij (met proeverij) van Val-Dieu en aan een ambachtelijke stroopfabriek. Er wordt ook een rondrit voorzien door het land van Herve. Voor we naar huis rijden nog een kleine proeverij met een glas cider in Herve.

's Morgens croissant met koffie/thee, 's middags 3-gangen menu. Verdere details en de prijs worden nog besproken.

© Wikipedia – Abdij Val-Dieu

KOM OP TEGEN KANKER

Op 1 mei staat alles weer in het teken van de actie "Kom Op Tegen Kanker". Onze kring werkt, uiteraard, mee aan deze organisatie. Zo zal de "Urban Trail" door ons documentatiecentrum en hof lopen. Leden die de lopers willen aanmoedigen zijn welkom in het centrum. Verder verzorgen we een fotoreportage langs het traject. Zowel dit van 5 km als 10 km. Op cruciale punten op de omloop zullen beelden uit het verleden opgesteld staan de ietwat tragere lopers (en wandelaars) zeker zullen bekoren.

WOMMELGEM VIERT ZIJN 1300 JARIG BESTAAN

We kregen reeds heel wat vragen over deze viering. Bestaat Wommelgem echt 1300 jaar? Of, is Wommelgem niet ouder? Gaat de gemeente dit vieren? En de heemkundige kring?

Het antwoord is vrij eenvoudig: Wommelgem bestaat al veel langer maar we vieren eigenlijk het feit dat in het jaar 726 de naam Wommelgem voor de eerste maal op een document voorkomt.

Het gaat hier over het zogenoemde testament van Sint Willibrordus, in feite een schenkingsoorkonde in "plechtige bewoordingen".

Nu is het allemaal wat verwarrend want toen de Echternachtse Monnik Diederik van Echternach, in de twaalfde eeuw het "Liber aureus Epternacensis" schreef en hierin ook de samenvatting van de schenkingsoorkonden opnam, voegde hij zelf een datum toe waarop de schenking van Wommelgem aan Sint Willibrordus gebeurd zou zijn: "in het derde (regerings) jaar van Cholodowich", en dat zou het jaar 694 zijn⁽¹⁾. Correct? We weten het niet.

Maar een datum is genoemd, het 1300 jarig bestaan zou dus in 1994 geweest zijn. En ook hier kunnen we ons vragen stellen. Onlangs nog tijdens de lezing van Peter Verstappen met als onderwerp het archeologisch onderzoek in Wommelgem, werd er gewezen op het, bestaan van een Romeinse nederzetting op het Kapelleveld en De Keer. We zijn weeral een paar 100 jaar ouder.....

En wat dan te denken van het “urnenveld” aan de Van Tichelenlei. Je kunt nu eenmaal geen mensen verassen en begraven als die er niet geweest zijn. Maar hier spreekt men over vondsten uit de Halstatt periode. En dat is zo’n 800 – 500 jaar voor Christus.....

Een ouderdomsdatum vast stellen is dus verschrikkelijk moeilijk. Hetgeen we vandaag aannemen kan morgen, naargelang men dieper spit in het verleden, helemaal anders zijn.

*que ē cōstruāta māduerpo castello. sup fluvio scaldes nipa
go renendū cū appendicis suis. uilla; denominata hīs no
mīnib; bacvald; vīmlinchenno fuugelar; r mīps castello
andwerpo tertiā partē de illo thelonio; r heribals; dicitur
nī condonatar ut cūdat eccliam abam in pago martū ubi nō
sa unnar in mare. cū appendicis suis r martseum unde ter
tiol nactunt r angilbaldus in odonatar ut randoar uilla*

Fragment uit “Liber Aurelius” - Vijfde regel te tellen van onderaan, derde woord : “Wimilichenno” – de oudst bekende naam voor Wommelgem

Iedereen weet dat “dingen” die worden overgeschreven al eens “aangepast” worden. Daarom is het noodzakelijk na te gaan of er over het onderwerp nog andere documenten bestaan en of die geraadpleegd kunnen worden. Wat de “schenkingsoorkonden” betreft bestaan er een viertal stukken, daterend uit de twaalfde eeuw, die elkaar min of meer bevestigen (en zeker niet tegenspreken)⁽²⁾

De “ouderdom” van Wommelgem vastleggen op 1300 jaar is dus een te verantwoorden beslissing.

Tot slot nog de vraag of de Heemkundige Kring dit gaat vieren? Eigenlijk niet, de kring neemt, voorlopig toch, geen eigen initiatief. Anderzijds is de kring steeds bereid om haar medewerking te verlenen aan een waardevol initiatief van derden

(1) J. Van Haesbroeck – “De Franken” – De Krijter- jaarboek 1993 – blz. 27

(2) P. Van den Bergh- “Het Villawezen te Wommelgem” – De Krijter – jaarboek 1993 – blz.9

19 MAART – EEN VERGETEN FEESTDAG?

Op 19 Maart viert de Katholieke Kerk het feest van Sint Jozef. De echtgenoot van de Maagd Maria waarover in de Evangeliën weinig verteld wordt. In “Matteüs” wordt hij beschreven als een rechtschapen man, vriendelijk en trouw. Het is de discrete maar essentiële man in de geschiedenis van de H. Familie : echtgenoot van de maag Maria, adoptievader van Jezus en hoeder van de H. Familie. Hij stond lang in de schaduw maar symboliseert nu de hardwerkende nederige man.

In onze provincie wordt op de feestdag van Sint Jozef ook “ Vaderdag” gevierd, zoals we op 15 augustus

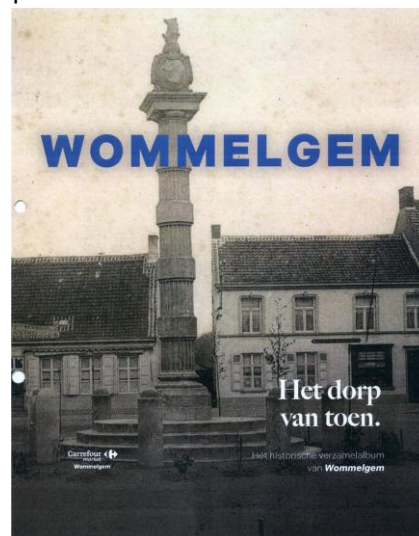
“Moederdag” vieren. (Voor de rest van het land valt Vaderdag op 14 juni en Moederdag op 10 Mei)

In onze jeugd jaren was Vaderdag nog een echte feestdag, hoewel hij niet kon tippen aan Moederdag, hadden we toch het gevoel dat ook Vader het verdiende om in het zonnetje te staan. Maar dat gevoel ebt zo stilaan weg. Een traditie die op verdwijnen staat, of hebben we het mis?

EEN NIEUW BOEK OVER WOMMELGEM

Onze Kring werd gevraagd om mee te werken aan een boek dat zal worden verdeeld door Carrefour Market op de Herentalsebaan.

We gingen in op het voorstel en stelden een prentenboek samen. Dit boek kreeg de titel

“Wommelgem – het dorp van toen” Onze kring deed zijn best om prenten te voorzien waarvan de meeste nog niet elders werden gepubliceerd zodat het een waardevolle aanvulling kan worden. Het boek omvat 66 bladzijden waarin 177 zelfklevende

prenten kunnen worden aangebracht. Het lege boek bekomt men gratis bij Carrefour Market in Wommelgem. De prenten kan men in pakjes van 3 bekomen bij elke aankoop in de winkel. De actie zal lopen vanaf 12 maart en enkele weken duren om zo in de mogelijkheid te zijn alle prenten te bekomen. Opdat iedereen toch zijn verzameling volledig zou kunnen krijgen, wordt er na afloop der actie ook nog een ruildag voorzien in ons documentatiecentrum. Daarover wordt later nog meer informatie verstrekt.

Werkten mee aan dit nummer : bestuursorgaan, Herman Meeus